

Debat

INTER ACCIO

19 Un mandat
per a la cultura

interaccio.diba.cat

**Diputació
Barcelona**

Debat

INTER ACCIÓ

19 Un mandat
per a la cultura

CERC, 12 i 13 de novembre de 2019

Interacció és un esdeveniment de referència en matèria de polítiques i gestió cultural que la Diputació de Barcelona organitza regularment des de l'any 1984 (per a més informació sobre les edicions anteriors, vegeu interaccio.diba.cat). Enguany, està previst que es realitzi al Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) el 12 i 13 de novembre. En aquesta edició es recupera el petit format amb la voluntat d'esdevenir un fòrum adreçat específicament als regidors de cultura sorgits de les eleccions municipals del mes de maig.

Presentació i objectius del Debat Interacció 2019

Aquesta edició d'Interacció està especialment adreçada als regidors de cultura. L'objectiu de la trobada serà tornar a posar en relleu les polítiques culturals municipals, un dels trets característics i definidors del Centre d'Estudis i Recursos Culturals des dels seus inicis. Enguany, parlar de polítiques culturals comporta, per tant, un perfil no tant tècnic sinó marcadament polític, en el sentit de cercar, a través del debat i de les propostes sorgides dels mateixos regidors, quines són les accions que cal dur a terme de manera prioritària i quins són els horitzons a què les polítiques culturals han de tendir.

Les polítiques culturals han de saber adaptar-se als temps i detectar noves necessitats i moviments socials, nous discursos i noves maneres de fer. En aquest sentit, és important situar en el centre del debat aspectes com els drets culturals, la participació, l'equitat, les polítiques culturals en relació amb el gènere i la governança. Alhora, aquesta edició també ha de servir per reivindicar el paper central de les regidories de cultura en el món municipal, especialment a l'hora de defensar que les polítiques culturals, i una part rellevant de les polítiques educatives i socials, han de sorgir de manera prioritària d'aquestes àrees.

Aquesta edició vol ser més programàtica, amb una clara incidència en el debat i l'elaboració de propostes, que no pas instrumental. Interacció s'ha de constituir com el punt de trobada, debat i reflexió entre els regidors de cultura de la demarcació de la província de Barcelona. El Debat Interacció 2019 ha de servir per fer públiques tot un seguit de propostes d'actuació en el futur immediat. Per tant, ha de ser un primer pas per a possibles declaracions i accions conjuntes que posin en relleu l'acció dels municipis en el terreny cultural.

Programa

Dimarts 12 de novembre

Inauguració del Debat Interacció 2019

16 h Benvinguda institucional a càrrec del senyor Joan Carles Cañizares, president de l'Àrea de Cultura. Presentació del programa a càrrec de Laia Gargallo, cap de l'Oficina del CERC

16.20 h Ponència 1

Per què són necessàries la cultura i les polítiques culturals en la societat contemporània?

Ponents: Judit Carrera, Pilar Vélez i Mireia Sallarès

Aquesta sessió reivindica la importància de la cultura, l'humanisme, la reflexió, el pensament i el sentit crític en la nostra societat, i respon per què la cultura i les polítiques culturals són necessàries actualment. Cal posar damunt la taula el dret dels ciutadans a la cultura, determinar per què és important i quines accions cal emprendre per assegurar-lo.

Al mateix temps, s'aborda el paper dels municipis i les regidores de cultura en les polítiques culturals. D'una banda, s'analitzen les necessitats peremptòries del present (quines són i quins impactes suposen), i, de l'altra, s'esbossen objectius de futur que van més enllà de les contingències diàries i que permeten tenir clar un horitzó d'actuacions i estratègies.

L'objectiu principal d'aquesta intervenció és revalorar el paper de les polítiques culturals en el món municipal, en un moment en què cal anar més enllà dels vells esquemes de desenvolupament d'infraestructures. Parlar de polítiques culturals també implica donar valor a les regidories de cultura, les quals han de ser un dels centres d'actuació prioritaris de qualsevol ajuntament i s'ha d'evitar que el seu àmbit de treball es dilueixi en altres àrees o sectors institucionals. És així com el caràcter inequívocament transversal de la cultura ha de ser capitalitzat, tanmateix, des de les regidories de cultura.

17.45 h Taula rodona

Presentació dels 6 reptes de les polítiques culturals dels municipis

Ponents: Cristina Alonso, Marta Ardiaca, Nicolàs Barbieri, Pep Berga, Oriol Picas i Maria Sisternas

Debat Interacció 2019 vol obrir la reflexió proposant 6 reptes als quals les polítiques culturals haurien de donar resposta en el futur immediat. Experts del sector faran una breu presentació del contingut i l'endemà es treballaran en grups per tal de fomentar el debat i la posada en comú entre els regidors de cultura. Els reptes són: “La necessitat de revitalitzar la regidoria de cultura. La cultura com a centre de les polítiques públiques”, “Educació i equitat en les polítiques culturals”, “La relació amb la comunitat i els agents culturals locals”, “Com impulsar la vitalitat creativa de la cultura”, “Cultura i espai públic. Nous usos i funcions”, “L'articulació territorial i la cooperació entre municipis”.

Dimecres 13 de novembre

10 h Ponència 2

Com caldria desenvolupar les polítiques culturals. La governança en les polítiques públiques

Ponents: **Xavier Fina i Itziar González**

Aquesta intervenció vol plantejar uns horitzons que guiïn les polítiques culturals. Això vol dir parlar d'equitat, de governança i de participació, tot planificant i detectant necessitats en la població, les quals seran diverses en funció d'una sèrie de factors complexos. Cobrir necessitats vol dir també afavorir la participació de la població en sentit ampli, més enllà de l'estricta marc institucional. El concepte de governança s'amplia, així doncs, cap a la col·laboració entre ajuntaments, ciutadans i entitats, i també cap a la visió integral de la cultura i l'assumpció de les diferències com a marc previ de la cooperació.

La noció d'equitat, d'altra banda, ha de ser primordial per assegurar que totes les franges d'edat i totes les classes socials, així com els diferents gèneres, tinguin accés a la cultura. Per tant, la cultura ha de passar de ser una mera possibilitat complementària, sense cap mena d'obligació legal ni de compromís polític, a situar-se en el centre de les decisions municipals.

11.45 h Ponència 3

Eines per a la presa de decisions: recursos oferts des de l'Àrea de Cultura.

Ponents: Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona

En aquesta sessió s'exposen els diversos programes i serveis que ofereix l'Àrea de Cultura per informar els regidors de la tasca de suport i assessorament que podem oferir-los. Aquest pas previ és important per establir lligams de cooperació que vagin de la Diputació de Barcelona als municipis i també a l'inrevés.

Grups de treball simultanis. Cal escollir-ne un de cada tríada:

Reptes de les polítiques culturals als municipis

12.30 h Primera tríada

REPTE 1: La necessitat de revitalitzar la regidoria de cultura. La cultura com a centre de les polítiques públiques

Docent i moderador: Pep Berga

Les regidories de cultura han de maldar perquè des del mateix ajuntament i des de la ciutadania s'entengui que la cultura, en el sentit més ampli possible, ha de ser el nucli de les polítiques municipals i no pas un aspecte subsidiari. Cal evitar de totes totes, a més, que la cultura sigui engolida per altres àmbits o bé que el seu nom s'esvaeixi sota altres denominacions o categories.

REPTE 2: Educació i equitat en les polítiques culturals

Docent i moderador: Nicolás Barbieri

Des de les polítiques culturals cal tenir en compte necessitats que s'han identificat els darrers anys i que demanen estratègies i llenguatges propis. El dret a participar en la vida cultural de la ciutat està condicionat per creixents desigualtats socials. El gènere, el territori o la classe social, entre d'altres, són factors que condicionen les nostres oportunitats per a l'accés, la pràctica i la

presa de decisions en l'àmbit cultural. Fins a quin punt les relacions entre cultura i educació poden donar resposta a aquest repte?

REPTE 3: La relació amb la comunitat i els agents culturals locals

Docent i moderadora: **Marta Ardiaca**

Una de les tasques fonamentals de les regidories consisteix a detectar el talent local i a establir aliances i projectes de treball conjunt. La cultura no es pot entendre com un monopoli de l'ajuntament, ni tampoc tenen validesa les visions dirigistes. Altrament, cal pensar en termes de col·laboració, per la qual cosa és imprescindible teixir una visió global que tingui en compte els agents locals.

15.30 h Segona triada

REPTE 4: Com impulsar la vitalitat creativa de la cultura

Docent i moderadora: **Cristina Alonso**

Les polítiques públiques de suport i potenciació de la creació són un àmbit de vital importància als municipis. El primer pas ha de consistir en la cartografia de la creativitat municipal per tal de desenvolupar, en una fase posterior, tot un seguit de polítiques que permetin crear les condicions necessàries perquè la creativitat es potenciï i es dugui a terme en bones condicions.

REPTE 5: Cultura i espai públic. Nous usos i funcions

Docent i moderadora: **Maria Sisternas**

La gestió de l'espai públic està directament vinculada amb la cultura. Els espais acullen formes d'expressió de la col·lectivitat que sempre tenen una connotació cultural. Els usos dels diferents espais creen focus de creativitat i de trobada col·lectius, però de vegades també generen tensions que cal saber afrontar. La noció d'espai públic implica, necessàriament, el diàleg i la col·laboració amb la ciutadania.

REpte 6: L'articulació territorial i la cooperació entre municipis**Docent i moderador: Oriol Picas**

La cultura no pot començar ni acabar en els límits del terme municipal, sinó que cal dissenyar polítiques de cooperació intermunicipal que impliquin xarxes i que es basin en la cooperació per tal de crear condicions adequades que sumin potencialitats, disminueixin costos, generin aliances i permetin establir nodes interactius de caràcter cultural entre diferents ajuntaments, amb un abast comarcal i nacional.

Sessió adreçada especialment a municipis amb una població de menys de 50.000 habitants.

17 h Taula rodona: Conclusions, preguntes i debat final**Docents: moderadors dels grups de treball**

Aquesta última sessió del Debat Interacció 2019 ha de servir per aplegar les conclusions de la trobada, recollir la síntesi dels grups de treball, així com plantejar les darreres preguntes.

18 h Cloenda institucional

Resum del programa per espais

Dimarts 12 de novembre

	Pati Manning	Auditori
15.30 h	Acreditacions	
16 h		Inauguració del Debat Interacció 2019
16.20 h		<p>Per què són necessàries la cultura i les polítiques culturals en la societat contemporània</p> <p>Judit Carrera, Pilar Vélez i Mireia Sallarès</p>
17.45 h		<p>Presentació dels 6 reptes</p> <p>A càrrec dels 6 ponents dels grups</p>
19 h	Refrigeri de benvinguda al Pati Manning	

Dimecres 13 de novembre

	Pati Manning	Auditori
10 h		Com caldria desenvolupar les polítiques culturals. La governança en les polítiques públiques Xavier Fina i Itziar González
11.15 h	Pausa-cafè	
11.45 h		Eines per a la presa de decisions. Planificació estratègica, indicadors, estudis d'impacte, estudis i recerca, suport econòmic... Equip de l'Àrea de Cultura (CERC, ODA, OPC)
12.30 h		
14 h	Pausa-dinar amb espectacle Fragment de <i>Conseqüències</i> . Cia. MOVEO	
15.30 h		
17 h		Resum de la dinàmica de les propostes de treball per grups Conclusions, preguntes i debat final Presentació: 6 moderadors
18 h	Cloenda institucional	

Espai 1	Espai 2	Espai 3
<p>Repte 1. La necessitat de revitalitzar la regidoria de cultura. La cultura com a centre de les polítiques públiques</p> <p>Docent i moderador: Pep Berga</p>	<p>Repte 2. Educació i equitat en les polítiques culturals</p> <p>Docent i moderador: Nicolás Barbieri</p>	<p>Repte 3. La relació amb la comunitat i els agents culturals locals</p> <p>Docent i moderadora: Marta Ardiaca</p>
<p>Repte 4. Com impulsar la vitalitat creativa de la cultura</p> <p>Docent i moderadora: Cristina Alonso</p>	<p>Repte 5. Cultura i espai públic. Nous usos i funcions</p> <p>Docent i moderadora: Maria Sisternas</p>	<p>Repte 6. L'articulació territorial i la cooperació entre municipis</p> <p>Docent i moderador proposat: Oriol Picas</p>

Cada assistent pot assistir a 2 reptes

INT
AC

ERR CIC

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Gerència de Serveis de Cultura
Oficina d'Estudis i Recursos Culturals
Montalegre, 7
08001 Barcelona
Tel. 934 022 565
o.estudisrc@diba.cat
www.diba.cat/cerc